

Til: Stortingets Arbeid og sosialkomiteen

24.04.2018

Sak: Prop. 73 L (2017–2018) Endringer i arbeidsmiljøloven (fast og midlertidig ansettelse og innleie fra bemanningsforetak)

Byggenæringens Landsforening (BNL) er en nærings- og arbeidsgiverpolitisk organisasjon for bedrifter i byggenæringen. BNL er en paraplyorganisasjon for 15 bransjer som har over 4100 medlemsbedrifter som sysselsetter mer enn 74 000 ansatte. BNL ble etablert i 1997 og er en landsforening i NHO. BNL organiserer industri- og eiendomsbedrifter, samt utøvende håndverksbedrifter og entreprenørbedrifter.

BNL har følgende overordnede kommentarer:

BNL finner det positivt at proposisjonen er tydelig på at det er gjort grep for å ytterligere presisere vilkårene for en fast ansettelse. Slik dette nå er gjort ved innføring av en presisering i § 14-9, nr.1 sammenholdt med presiseringen i § 14-6, 1. ledd, bokstav j, er vi av den oppfatning at det fremover vil være umulig å praktisere kontrakter som innebærer faste ansettelser uten forutsigbarhet. Med disse endringene vil dette demme opp for fortsatt bruk av kontraktsformen "fast ansatt uten garantilønn", en kontraktsform BNL er sterkt imot.

Det som også er viktig, er at vår forståelse gjengitt ovenfor også understrekes tydelig i proposisjonens prosatekst, forarbeidene. Det fremgår her bl.a. at "Avtaler om "fast ansettelse uten garantilønn" som ikke gir noe garantert minsteomfang, vil ikke kunne videreføres uten å komme i strid med den nye regelen om hva som er fast ansettelse." Departementet påpeker også at denne nye definisjonen "Etter departementets oppfatning er i tråd med intensjonene i Stortingets anmodningsvedtak nr. 547 i Stortinget 15. mars 2018 der det bl.a. understrekes at "fast ansettelse uten lønn mellom oppdrag ikke oppfyller lovens krav til fast ansettelse".

Departementet viser også til samme anmodningsvedtak hvor regjeringen bes om å vurdere endringer som sikrer "en plikt for arbeidsgiver til å gi forutsigbarhet for arbeid og inntekt gjennom en arbeidsplan og som forhindrer kontrakter der arbeidstakere er fast ansatt med den konsekvens at de må stå til disposisjon hele tiden og ikke være sikret med en deltidsjobb". BNL oppfatter at departementet også mener dette er ivaretatt, bl.a. ved innføringen av 14-6, 1.ledd, bokstav j, noe BNL finner svært nødvendig.

Når det gjelder innføringen av en spesiell begrensning for utvidet innleie etter § 14-12, 2 for bygg -og anleggsnæringen, oppfatter vi at dette er et virkemiddel for å bekjempe useriøsitet i vår næring. Dette arbeidet er høyt prioritert i BNL. Det må likevel understrekes at for mange av BNLs medlemmer som ikke er bundet av landsdekkende tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett, vil dette bety betydelige innstramninger. BNL støtter likevel forslaget da vår oppfatning er at det må gjøres tiltak i vår næring, og at dette forslaget er et bedre virkemiddel enn innføring av forbud eller kvoter – noe som har vært foreslått fra ulike hold.

Etter vår oppfatning bør det imidlertid i tilknytning til denne nye bestemmelsen også innføres en selvstendig plikt for bemanningselskapene til å fremlegge dokumentasjon på at bedriften både er bundet av landsdekkende tariffavtale med fagforening med innstillingsrett og inngått avtale med tillitsvalgte – en speiling av det ansvaret innleier allerede har for at disse forutsetningene skal være oppfylt. Dette vil også føre til at Arbeidstilsynet har tilsynskompetanse til å gi pålegg.

Endelig vil vi nok en gang gjenta at det etter BNLS oppfatning bør være tilsvarende adgang for å ansette midlertidig i samme grad som man kan avtale bruk av utvidet innleie. Oppsummert vil det nå innebære at bedrifter i bygg- og anleggsnæringen etter lovendring, også bør kunne foreta midlertidige ansettelser etter avtale med tillitsvalgte der bedriften er bundet av en landsdekkende tariffavtale med innstillingsrett.

Dersom det skulle vise seg at de foreslåtte endringene ikke er tilstrekkelig for å motvirke den uheldige utviklingen, forutsetter BNL at regjeringen og Stortinget vurderer ytterligere grep som kan være hensiktsmessig.